

SEE 2081 (2025)
अनिवार्य सामाजिक अध्ययन

समय : ३ घण्टा

पूर्णाङ्क : ७५

दिइएका निर्देशनका आधारमा आफ्नै शैलीमा सिर्जनात्मक उत्तर दिनुहोस् :

समूह 'क'

तलका प्रश्नहरूको अति छोटो उत्तर दिनुहोस् :

(११×१=११)

१. सामाजिकीकरणका कुनै दुईओटा माध्यम लेख्नुहोस् ।
२. दिगो विकासका आयाम र विकासका गतिविधि बिचको अन्तरसम्बन्ध एक वाक्यमा उल्लेख गर्नुहोस् ।
३. मानव बेचबिखन विरुद्ध जनचेतना जगाउने एउटा नारा तयार पार्नुहोस् ।
४. घरेलु हिंसाबाट हुन सक्ने कुनै दुईओटा असर लेख्नुहोस् ।
५. दोस्रो विश्वयुद्धको तत्कालीन कारण लेख्नुहोस् ।
६. जनआन्दोलन २०६२/२०६३ का उपलब्धिमध्ये सबैभन्दा महत्वपूर्ण उपलब्धि केलाई ठान्नुहुन्छ ? आफ्नो तार्किक धारणा प्रस्तुत गर्नुहोस् ।
७. साधारण सेयर र अग्राधिकार सेयरबिच एउटा भिन्नता प्रस्तुत गर्नुहोस् ।
८. तपाईंले लगाउने कपडा किन्दा कतन प्रकारको कर तिर्नुभएको हुन्छ ? लेख्नुहोस् ।
९. विश्व स्वास्थ्य सङ्गठन (WHO) को एउटा कार्य लेख्नुहोस् ।
१०. समसामयिक घटनाको जानकारीले हाम्रो जीवनमा कसरी सहयोग पुग्छ ? एक उदाहरण दिनुहोस् ।
११. स्वस्थ जीवनशैली अपनाउन तपाईंले अपनाउनुभएको एउटा उपाय लेख्नुहोस् ।

समूह 'ख'

तलका प्रश्नहरूको छोटो उत्तर दिनुहोस् :

(९×४=३६)

१२. 'विविधतामा एकता हाम्रो पहिचान हो' यसलाई प्रवर्धन गर्न समाजको भूमिका कस्तो हुनुपर्छ ? आफ्नो विचार चार बुँदामा प्रस्तुत गर्नुहोस् ।
१३. नेपालमा सञ्चालित राष्ट्रिय गौरवका आयोजनाहरूमध्ये कुनै एक आयोजनाको परिचय दिई दुईओटा महत्त्व दर्साउनुहोस् ।
१४. 'ज्येष्ठ नागरिकप्रति हाम्रो दायित्व' शीर्षकमा कुनै एक राष्ट्रिय पत्रिकाका लागि सम्पादकीयको नमुना तयार पार्नुहोस् ।
१५. नारी दिवसलाई समय सान्दर्भिक र अर्थपूर्ण बनाउन के के कुरामा ध्यान दिनुपर्ला ? चार बुँदामा तपाईंको विचार प्रस्तुत गर्नुहोस् ।

अथवा

१. लोकधाजा संरक्षणमा विद्यार्थीको भूमिका के हुन सक्छ ? चार बुँदामा उल्लेख गर्नुहोस् ।

क्रमशः

१६. 'मानव बेचबिखन सामाजिक अपराध हो' यस कथनलाई पुष्टि गर्न आफ्नो विचार चार बुंदामा प्रस्ट पार्नुहोस् ।
१७. उपभोक्ता शिक्षाको आवश्यकता चार बुंदामा स्पष्ट पार्नुहोस् ।
१८. प्राकृतिक विपद् न्यूनीकरणका लागि अपनाउनुपर्ने चार सावधानी उल्लेख गर्नुहोस् ।
१९. "सूचना प्रविधिको माध्यमबाट शिक्षण" भन्ने शीर्षकमा एक पत्रिकाका लागि समाचारको नमुना तयार पार्नुहोस् ।
२०. जनसङ्ख्या वृद्धिदर घट्दा पर्ने सवने प्रभाव नेपालको पछिल्लो जनगणनाका आधारमा स्पष्ट गर्नुहोस् ।

समूह 'ग'

तलका प्रश्नहरूको लामो उत्तर दिनुहोस् :

(४×७=२८)

२१. मानव अधिकारको क्षेत्रमा धेरै सङ्घसंस्था कार्यरत हुँदाहुँदै पनि मानव अधिकार उल्लङ्घनका घटना किन भइरहेका होलान् ? मानव अधिकार उल्लङ्घन न्यूनीकरण गर्न के सुझाव दिनुहुन्छ ? उल्लेख गर्नुहोस् । (३+४=७)
२२. पुष्ट भरिने गरी नेपालको नक्सा बनाएर निम्न तथ्यलाई उपयुक्त सङ्केत प्रयोग गरी भर्नुहोस् :
- बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, कोसी पुड्रेष, राप्ती ताल, पशुपतिनाथ मन्दिर

अथवा

पुष्ट भरिने गरी अफ्रिका महादेशको नक्सा बनाएर निम्न तथ्यलाई उपयुक्त सङ्केतमा देखाउनुहोस् :

नाइल नदी, भूमध्यरेखीय हावापानीको क्षेत्र, कालहारी मरुभूमि, किलिमन्जारो पर्वत

अथवा (दृष्टिविहीनहरूका लागि मात्र)

अफ्रिका महादेशको सामाजिक, आर्थिक र भौतिक पक्षको वर्णन गर्नुहोस् ।

२३. प्रथम विश्वयुद्धको आर्थिक राजनीतिक प्रभाव उल्लेख गरी प्रथम विश्वयुद्धमा नेपालको भूमिका प्रस्तुत गर्नुहोस् ।
२४. 'राष्ट्रको सामाजिक, आर्थिक रूपान्तरणमा वैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको भूमिका र चुनौती' शीर्षकमा एउटा लेखको नमुना तयार पार्नुहोस् ।